

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/250/2018
Identifikačné číslo spisu: 5907204169
Dátum vydania rozhodnutia: 17.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5907204169.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ S. T. 2/ J. T., 3/ E. T. všetkých bývajúcich v B. a zastúpených JUDr. Evou Borovskou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Štefánikova č. 7, proti žalovaným 1/ ARRIVA Liorbus, a.s., so sídlom v Ružomberku, Bystrická cesta č. 62, IČO: 36403431, zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Ladislav Janči, s.r.o., so sídlom v Ružomberku, Dončova č. 1451/21, IČO: 36862304, 2/ KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova č. 4, IČO: 00585441, zastúpenej JUDr. Baltazárom Mucskom, advokátom so sídlom v Bratislave, Vajnorská č. 55, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Ružomberok pod sp.zn. 4 C 103/2007, o dovolaní žalobcov 1/ až 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30. mája 2018 sp.zn. 7 Co 308/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalované 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobcovia 1/ až 3/ sa žalobou podanou 14. augusta 2007, po pripustení zmeny petitu žaloby uznesením Okresného súdu Ružomberok z 13. mája 2016 č.k. 4 C/103/2007-925, domáhali, aby súd zaviazal žalované 1/ a 2/ zaplatiť žalobkyňi 1/ sumu vo výške 5 889,93 €, žalobcovi 2/ sumu vo výške 4 779,92 € a žalobkyňi 3/ sumu vo výške 3 319,40 €. Žalobcovia si popritom nárokovali tiež úroky z omeškania, a to žalobkyňa 1/ vo výške 6 % ročne zo sumy 2 569,21 € od 18. februára 2006 do 31. decembra 2008 a 10,5 % zo sumy 5 889,93 € od 1. januára 2009 do zaplattenia, žalobca 2/ vo výške 10,5 % ročne zo sumy 4 779,92 € od 1. januára 2009 do zaplattenia, žalobkyňa 3/ vo výške 10,5 % ročne zo sumy 3 319,40 € od 1. januára 2009 do zaplattenia; žiadali, aby súd zaviazal žalované zaplatiť v ich prospech trovy právneho zastúpenia, a to všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia súdu. Svoj nárok odôvodnili tým, že 30. septembra 2005 došlo v obci B. k dopravnej nehode, a to konkrétne k zrážke autobusu, vlastníkom ktorého bol žalovaný 1/ (prevádzkovateľ motorového vozidla) s cyklistom F. T. (manžel žalobkyne 1/ a otec žalobcov 2/ a 3/) s následkom smrti cyklistu (ďalej len „dopravná nehoda“). Žalovaná 1/ mala so žalovanou 2/ uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za

škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Nárok na náhradu škody si žalobcovia uplatnili podľa § 427 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 442 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalobcovia si zároveň uplatnili náhradu nemajetkovej ujmy vo forme finančného zadost'učinenia vo výške 3 319,40 pre každého žalobcu, ktorú vyvodzovali zo smrti ich blízkeho človeka v súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou, čím bolo zasiahnuté do ich práva na ochranu súkromia a rodinného života. Smrť nebohého nečakane a tragicky zasiahla do ich života a výrazným spôsobom zmenila silné citové väzby. V zmysle § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka v spojení s § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. si žalobcovia uplatnili aj úrok z omeškania počnúc dňom 18. februára 2006 do zaplattenia.

2. Okresný súd Ružomberok (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 23. júna 2016 č.k. 4 C 103/2007-965 zaviazal žalovanú1/ k povinnosti zaplatiť žalobkyni 1/ sumu vo výške 3319,40 €, žalobcovi 2/ sumu vo výške 3319,40 € a žalobkyni 3/ sumu vo výške 3319,40 €, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti výroku tohto rozsudku; vo zvyšnej časti žalobu zamietol; rozhodnutie o trovách konania ponechal na samostatné rozhodnutie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2.1 V odôvodnení rozsudku uviedol, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že v dôsledku dopravnej nehody utrpel cyklista zranenia, ktorým podľaohol. Z výsledkov vyšetrovania dopravnej nehody (č.p. ČVS: ORP-120/DI-DK-2005) bolo preukázané, že dopravnú nehodu zavinil cyklista porušením § 18 ods. 4 a § 56 ods. 1 zákona č. 315/96 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách (ďalej len „zákon č. 315/1996 Z.z.“) tým, že pri odbočovaní doľava nedal prednosť v jazde autobusu, následkom čoho došlo k ich zrážke, pri ktorej utrpel cyklista zranenia, ktorým podľaohol. Zo záverov znaleckého posudku č. 1/2006 vypracovaného znalcom Ing. R. P. (znalec z odboru cestná doprava), ako aj záverov znaleckého posudku č. 320/2010 vypracovaného Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity mal súd preukázané, že rýchlosť autobusu pred dopravnou nehodou bola cca 45 km/h, teda zo strany vodiča autobusu maximálna povolená rýchlosť v obci (50 km/h) prekročená nebola. Zo záverov oboch znaleckých posudkov, ako aj z výpovedí znalcov súd prvej inštancie ustálil, že dôvodom vzniku dopravnej nehody bola nesprávna technika a spôsob jazdy cyklistu, ktorý vošiel s bicyklom do protismerného jazdného pruhu v okamihu, keď v ňom prichádzal autobus, a to bez ohľadu na vzdialenosť a rýchlosť prichádzajúceho autobusu, čím podľa názoru súdu vytvoril vodičovi autobusu náhlu prekážku (bicykel bol neosvetlený a cyklista mal oblečené montérky, ktoré neboli kontrastné voči okolitému prostrediu, rozpoznanie cyklistu bolo obtiažne, bolo daždivo, hmla, zároveň vodič autobusu nemal dôvod očakávať cyklistu v protismernom jazdnom pruhu), na ktorú vodič autobusu adekvátne reagoval, a to brzdením ako najúčinnjším prostriedkom pri vzniku náhlej prekážky. Zo strany vodiča autobusu pritom nešlo o oneskorenú reakciu vzhľadom na pozíciu autobusu po dopravnej nehode. Po doplnenom dokazovaní znaleckým posudkom č. 255/2005 vypracovaným súdnolekárskym pracoviskom Martin, ako aj výsluchom znalca MUDr. B. T. (znalec z odboru zdravotníctvo) mal súd prvej inštancie preukázaný dej vzniku dopravnej nehody, a to v súvislosti so zistenými zraneniami cyklistu, ktoré vznikli bezprostredným kontaktom ľavej bočnej až zadobočnej plochy hrudníka cyklistu. Uvedený záver bol v rozpore so zisteným nehodovým dejom znalcami z odboru dopravy, čo súd prvej inštancie vyhodnotil tak, že nielen poranenia sú rozhodujúce pri určení smeru pohybu, ale rozhodujúce je aj postavenie v čase zrážky, poškodenia bicykla a poškodenia autobusu, ktoré znalci vyhodnotili v znaleckých posudkoch, ako aj ďalšiu dôležitú skutočnosť, že nie je možné v konaní preukázať ako sa od nárazu bicykla do autobusu telo chovalo. Bicykel a telo sa chová po náraze inak v zmysle fyzikálnych zákonov, čiže ak narazil pravou prednou časťou bicykla, telo je vymrštené v smere pootočenia sa a zranená časť tela je na ľavej strane, čo dotvrďuje aj vysvetlenie znalca z odboru zdravotníctva MUDr. B. T., ktoré zranenia sú podľa súdu nespochybniteľné a zároveň koreluje so záverom znaleckého posudku Ing. R. P.. Iné dôkazy nenasvedčovali v iný priebeh dopravnej nehody, ani nevyplývali z vykonaného dokazovania.

2.2. Vo vzťahu k žalobcami uplatnenému nároku na náhradu škody súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že úprava zodpovednosti za vznik škody spôsobenej prevádzkou dopravných prostriedkov podľa §§ 427 až 431 Občianskeho zákonníka je založená na princípe objektívnej zodpovednosti, t.j. zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Objektívna zodpovednosť prevádzateľa za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku nie je bezvýnimčná. Prevádzateľ sa môže

zodpovednosti za škodu zbaviť, ak je tu niektorý z liberačných dôvodov uvedených v zákone. Za liberačný dôvod podľa § 428 Občianskeho zákonníka v danom prípade súd prvej inštancie považoval skutočnosť, že vodič autobusu objektívne nemohol škodu zabrániť ani pri vynaložení všetkého kvalifikovaného úsilia, ktoré je možné požadovať z dôvodu, že technika a spôsob jazdy cyklistu bola v čase nehody nesprávna, pretože vošiel s bicyklom do protismerného jazdného pruhu v okamihu, keď v ňom prichádzal autobus. Pri posudzovaní vynaloženia všetkého úsilia vodiča autobusu, ako vyplynulo zo znaleckého dokazovania vodič autobusu reagoval na cyklistu včas, dokonca ešte skôr, než sa bicykel dostal za stredovú čiaru do pozície, kedy už malo byť vodičovi autobusu jednoznačne jasné, že cyklista mu vytvoril náhlu prekážku v jazdnom pruhu. Napriek včasnej reakcie vodiča autobusu nebolo možné za zistených adhézných podmienok zastaviť autobus včas a zabrániť tak k stretu autobusu s cyklistom. V korelácii s § 428 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa žalovaná 1/ zbavila akejkoľvek zodpovednosti za škodu a s poukazom na ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého „ak si niekto spôsobí škodu sám, zodpovedá za škodu sám a nemôže uplatniť /ani jeho pozostalí/ právo na náhradu škody proti inej osobe, pokiaľ nie je poistený pre prípad vzniku škody na majetku alebo zdraví“. Ani v tomto prípade však poškodený nemá právo na náhradu škody voči poisťovni (žalovanej 2/), keďže poisťovňa nie je zodpovednostným subjektom, ale plní z dôvodov zmluvnej povinnosti v prípade poistnej udalosti. Súd ustálil, že zodpovednosť prevádzateľa nie je daná z dôvodu výlučného zavinenia poškodeného, preto žalobu v časti uplatneného nároku na náhradu škody ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

2.3. Nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie posúdil v zmysle § 11 Občianskeho zákonníka ako dôvodný, a to proti žalovanej 1/ ako pasívne vecne legitimovanému subjektu zodpovednému za škodu v zmysle § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie nesporne preukázané, že v posudzovanom prípade došlo k zásadnému neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcov 1/ až 3/, a to konkrétne do ich súkromia, ktorého súčasťou je rodinný život zahŕňajúci vzťahy medzi blízkymi príbuznými, sociálne a morálne vzťahy, právo vytvárať, udržiavať a rozvíjať vzájomné vzťahy a v rámci nich naplňovať vlastnú osobnosť. Rodinný život žalobkyne 1/ bol usmrtením manžela nereparovateľným spôsobom ukončený, preto akékoľvek prípadné morálne zadosťučinenie je nepostačujúce. Bola narušená celistvosť rodiny, bolo zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života, pričom ide o trvalé a neodstrániteľné následky, kedy strádanie v citovej oblasti je nenapraviteľné. Výšku priznanej nemajetkovej ujmy na každú osobu žalobcu vo výške 3319,40 € považoval súd prvej inštancie za primeranú vychádzajúc z obdobia prvých piatich rokov, ktoré sú jednoznačne najťažšie pre rodinu ako neoddeliteľný celok zasiahnutú ireverzibilným dejom stratou blízkej osoby. Pri určení tejto výšky súd prvej inštancie prihliadol nielen na závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy, ale aj na okolnosti vo vzťahu k postihnutým osobám žalobcov, ako aj subjektu žalovanej 1/, ktorá neoprávnený zásah vyvolala prostredníctvom konania svojho zamestnanca pri plnení si pracovných povinností, keď k zásahu došlo v čase zhoršenej viditeľnosti, jednoznačne nebolo v konaní možné vylúčiť manipuláciu tela, prípadne predmetov nachádzajúcich sa v blízkosti neohobého, čo mohlo mať vplyv na výsledok znaleckých posudkov a vyvodenie vyššie ustáleného priebehu nehodového deja, ktoré skutočnosti sú už v tomto časovom horizonte od uskutočnenia nehodového deja nepreukázateľné. Pri znaleckých posudkoch sa vychádzalo z tvrdenia vodiča, ktorý ako jediný účastník dopravnej nehody mohol ovplyvniť následné vyhodnotenie priebehu deja dopravnej nehody znalcami v prospech žalovanej 1/, nakoľko bola zohľadnená jeho výpoveď okrem iných skutočností, keď iní svedkovia neboli známi. Zároveň znalci mohli vychádzať len z konečnej polohy tela, bicykla, autobusu a predmetov, nakoľko vzhľadom na adhézne podmienky brzdná dráha nebola zachytená. Uvedené okolnosti podľa názoru súdu prvej inštancie nemôžu byť na ujmu žalobcov, keď v súčasnosti už nie je možná riadna rekonštrukcia priebehu nehodového deja od prvotných vyšetrovacích úkonov, čo súd prvej inštancie považoval za dôvod hodný osobitného zreteľa pri úvahách o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy.

2.4. V súvislosti k žalobcami označenej žalovanej 2/ súd prvej inštancie dospel k záveru, že v jej prípade nemožno hovoriť o pasívne vecne legitimovanom subjekte, preto žalobu vo vzťahu k nej zamietol. Zároveň zamietol aj žalobu v časti týkajúcej sa žalobcami uplatnených úrokov z omeškania s poukazom na § 13 Občianskeho zákonníka, kedy si fyzická osoba domáhajúca sa práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch nemôže požadovať úroky z omeškania.

3. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 30. mája 2018 sp.zn. 7 Co 308/2017

rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bola žalovanej 1/ uložená povinnosť zaplatiť každému zo žalobcov sumu vo výške 3 319,14 € zmenil tak, že žalobu žalobcov v tejto časti zamietol a výrok, ktorým vo zvyšnej časti súd prvej inštancie žalobu zamietol, potvrdil; žalovaným 1/ a 2/ každej samostatne priznal proti žalobcom nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

3.1. Odvolací súd na základe zopakovaného dokazovania dospel k záveru, že „rozpory“ medzi znaleckými posudkami znalcov z odboru dopravy a odboru zdravotníctva boli v rámci opakovaného dokazovania odstránené. Výpočutý svedok Ing. P. (znalec z odboru cestná doprava) riadne ozrejmil okolnosti vyhotovenia znaleckého posudku a z toho vyplývajúce závery o tom, že cyklista spôsobil náhlu, nepredvídateľnú technickú prekážku vodičovi autobusu, na základe ktorej nemohol stretu s cyklistom zabrániť. Znalci z odboru zdravotníctva uviedli, že poranenia cyklistu, ktoré spôsobili jeho smrť, boli na jeho ľavej strane a vľavo zadnej strane tela, čo ich viedlo k záveru, že cyklista musel ísť z pravej strany z pohľadu vodiča a následne došlo k stretu cyklistu s autobusom. Znalci z odboru dopravy rovnako vychádzali z objektívne zistiteľného poškodenia bicykla, zaznamenatej konečnej polohy bicykla a tela poškodeného a pri použití exaktných matematických a fyzikálnych metód a výpočtov dospeli k opačnému záveru, že cyklista musel prichádzať z ľavej strany k autobusu. Pre vysvetlenie rozdielov týchto znaleckých záverov právna zástupkyňa žalobcov poukazovala na možnosti prípadnej manipulácie s telom, ako aj s bicyklom, ktoré mohli mať vplyv na vyhodnotenie priebehu nehodového deja. Takáto manipulácia však zistená, resp. preukázaná v konaní nebola. Nebolo preukázané tiež porušenie pravidiel cestnej premávky na strane vodiča žalovanej 1/. Na strane cyklistu bolo preukázané, že tento išiel na neosvetlenom bicykli bez reflexných prvkov, skrížil jazdnú dráhu autobusu, následkom čoho došlo k zrážke a dopravnej nehode. Podľa názoru odvolacieho súdu práve toto protiprávne konanie poškodeného bolo výlučnou príčinou vzniku dopravnej nehody. V tejto súvislosti okrem dodržiavania povinností vyplývajúcich z osobitného právneho predpisu (zákona o cestnej premávke), mal cyklista aj prevenčnú povinnosť týkajúcu sa predchádzania vzniku možných škôd. Tým, že išiel na neosvetlenom bicykli bez toho, že by on sám mal nejaký reflexný prvok v čase, keď bola znížená viditeľnosť spojená s nepriaznivým počasím, ako aj vzhľadom na skorú rannú hodinu v jesennom období, sa porušením týchto pravidiel nemohol dopustiť iba z nedbanlivosti, ale z jeho strany išlo o úmyselné porušenie zákona. Naopak záver, že vodič autobusu nevenoval dostatočnú pozornosť dopravnej situácii iba z faktu, že doňho poškodený cyklista narazil, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Na základe zistených skutkových okolností preto nie je možné podľa odvolacieho súdu dospieť k záveru, že by vodič žalovanej 1/ mohol predvídať stret autobusu s cyklistom. Keby aj však na základe spomalenia mohol predvídať, že pôjde cyklista do jeho jazdného pruhu a bol si pritom vedomý, že môže dôjsť k dopravnej nehode, mal podľa názoru odvolacieho súdu primeraný dôvod spoliehať sa na to, že cyklista takéto porušenie nespôsobí. Nemožno totiž považovať za neprimerané, ak sa vodič žalovanej 1/ spoliehal na to, že nepôjde cyklista zo svojho do jeho jazdného pruhu a že nebude osvetlený, keď tejto okolnosti nič nenasvedčovalo. Mohol sa spoliehať na dopravnú disciplínu aj ostatných účastníkov cestnej premávky, teda brať do úvahy tzv. princíp obmedzenej dôvery v doprave, ktorého podstatou je to, že vodič pri prevádzke na pozemných komunikáciách sa môže spoliehať na to, že aj ostatní účastníci budú dodržiavať pravidlá prevádzky na pozemných komunikáciách, čo zo strany cyklistu v tomto prípade dodržané nebolo.

3.2. Vzhľadom na takto zistený skutkový stav dospel odvolací súd k záveru, že žalobcom nevznikol nárok na náhradu škody, ktorej sa voči žalovaným 1/ a 2/ domáhali. Keďže žalovaná 1/ ako prevádzateľka motorového vozidla nie je povinná nahradiť žalobcom škodu, táto povinnosť nevzniká ani z titulu povinného zmluvného poistenia žalovanej 2/, s ktorou má žalovaná 1/ uzatvorenú poistnú zmluvu.

3.3. Pokiaľ ide o nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy, odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, ktorý správne vychádzal z § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, tiež sa stotožnil aj s posúdením pasívnej vecnej legitímácie žalovanej 1/, keď súd prvej inštancie analogicky aplikoval § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na svoje predchádzajúce závery o spoluzavinení cyklistu (poškodeného) na vzniku škody dospel k záveru, že nie je daný nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy.

3.4. O trovách konania rozhodol podľa § 396 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), keďže žalobcovia neboli v konaní úspešní, žalovaným voči ním priznal nárok na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP.

4. Žalobcovia proti rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovali z toho, že im súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces, ako i že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu závisel od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP) a ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP).

4.1 Dovolatelia porušenie práva na spravodlivý proces videli v tom, že rozsudok odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnený, spočívajúci v nedostatočne zistenom skutkovom stave veci, ako aj že zo strany odvolacieho súdu nebolo vykonané (doplnené) dokazovanie, resp. toto bolo vyhodnotené zo strany odvolacieho súdu nesprávne. Zároveň k porušeniu práva na spravodlivý proces došlo podľa ich názoru aj v súvislosti s doručením nimi vyžiadanej zápisnice z pojednávania zo 16. mája 2018 zo strany odvolacieho súdu, pričom táto neobsahovala podstatnú časť pojednávania - výsluch svedka Ing. Benka (znalec z odboru cestná doprava). Napokon porušenie práva na spravodlivý proces namietali tiež v súvislosti s rozhodnutím odvolacieho súdu o trovách konania, ktorým postupom im odvolací súd znemožnil podať proti tomuto rozhodnutiu odvolanie, čím porušil ich procesné práva, a to domáhať sa zmeny rozhodnutia o trovách konania napr. z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

4.2. Podľa ich názoru odvolací súd pochybil tiež pri právnom posúdení veci vo vzťahu k viacerým riešeným otázkam. Nesprávne sú predovšetkým jeho závery o objektívnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku, keď sa odvolací súd vôbec nezaoberal otázkou prípadnej spoluviny, ale naopak na základe nedôveryhodných a rozporuplných znaleckých posudkov stanovil výlučnú vinu poškodeného v rozpore s vykonaným dokazovaním, čím sa pri riešení predmetnej otázky odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. V tejto súvislosti poukázali na judikatúru súdov Slovenskej republiky, konkrétne na rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I sp.zn. 12 C 123/2004, rozhodnutie Krajského súdu Bratislava sp.zn. 3 Co 253/2008 a rozhodnutie Najvyššieho súdu sp.zn. 6 Cdo 114/2010. Nesprávne právne posúdenie odvolacieho súdu vidia zároveň aj v riešení právnej otázky týkajúcej sa posúdenia liberačných dôvodov zbavenia sa objektívnej zodpovednosti na strane prevádzateľa motorového vozidla, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Cdo 38/2007. Napokon odvolaciemu súdu vytykajú nesprávne právne posúdenie aj v prípade porušenia ich procesných práv tým, že odvolací súd rozhodol o trovách konania, čím žalobcom znemožnil podať voči výroku o trovách konania odvolanie, čím sa odvolací súd odklonil svojím rozhodnutím od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

4.3. Z týchto dôvodov dovolatelia navrhli zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na nové konanie a rozhodnutie, zároveň priznať žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5. Žalovaná 1/ vo vyjadrení sa k dovolaniu uviedla, že dovolateľmi napadnutý rozsudok odvolacieho súdu považuje za zákonný, spravodlivý a navrhla, aby dovolací súd dovolanie v zmysle § 447 písm. c/ CSP ako neprípustné odmietol.

6. Vyjadrenie k dovolaniu podala tiež žalovaná 2/, podľa jeho názoru dovolanie nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, preto s poukazom na § 447 písm. f/ CSP navrhla, aby dovolací súd dovolanie odmietol.

7. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

8. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v

ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

9. Obsah dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) naznačuje, že dovolatelia vyvodzujú prípustnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ CSP a zároveň aj z § 421 ods. 1 písm. a/, b/ CSP.

9.1. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9.2. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

K prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

10. Pokiaľ ide o prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolací súd uvádza, že znakmi vady zmätočnosti konania podľa tohto ustanovenia sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

10.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

10.2. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra pojednania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu.

11. Z obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) vyplýva, že dovolatelia vyvodzujú jeho prípustnosť z toho, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnený. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola ale už dávnejšou judikatúrou najvyššieho súdu považovaná za inú procesnú vadu (než je zmätočnosť), ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (porovnaj R 111/1998). K rovnakému záveru dospelo neskôr tiež zjednocujúce stanovisko najvyššieho súdu, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016. Zmeny v právnej úprave dovolania a odvolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016 (v dôsledku prijatia CSP), sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať za naďalej aktuálne.

11.1. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napríklad Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009, prípadne Ryabykh proti Rusku z roku 2003).

11.2. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Z odôvodnení rozhodnutí súdov oboch inštancií (vychádzajúc z ich vzájomnej vecnej súvislosti a prepojenosti) je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa strany konania

domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštancie a ako tieto úvahy posudzoval odvolací súd; odvolací súd zaujal aj závery k jeho právnomu posúdeniu veci, s ktorým sa z časti stotožnil a s ktorými sa nestotožnil náležite odôvodnil. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

12. Obdobne ani za účinnosti CSP nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočíva na nesprávnych právnych záveroch (porovnaj najmä judikáty R 54/2012 a R 24/2017).

13. Dôvodom, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, nie je tiež nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993).

14. K námietke dovolateľov spočívajúcej podľa ich názoru v porušení práva na spravodlivý proces v súvislosti s doručením neúplnej zápisnice o pojednávaní zo 16. mája 2018 odvolacím súdom (ďalej len „zápisnica o pojednávaní“), dovolací súd uvádza.

14.1. Z obsahu spisu, konkrétne zo zápisnice o pojednávaní (č.l. 1047 spisu) vyplýva, že právna zástupkyňa žalobcov požiadala o zaslanie zápisnice o pojednávaní, ktorú žiadala zaslať na e-mailovú adresu uvedenú v písomných podaniach žalobcov (svojich klientov). O procesných úkonoch a vykonávaní dokazovania na tomto pojednávaní odvolací súd vyhotovil zvukový záznam podľa § 98 ods. 1 CSP a vzhľadom k tomu upustil od spisovania zápisnice podľa § 199 ods. 1 CSP o obsahu týchto procesných úkonov. O tomto zvolenom postupe upovedomil prítomné osoby na pojednávaní, okrem iného aj právnu zástupkyňu žalobcov. Odvolací súd 23. mája 2018 zaslal elektronicky zápisnicu o pojednávaní právnej zástupkyňi žalobcov (č.l. 1050).

14.2. Podľa § 98 ods. 1 CSP o procesných úkonoch, pri ktorých súd koná so stranou alebo vykonáva dokazovanie, sa vyhotovuje záznam technickým zariadením určeným na zaznamenávanie zvuku. Takto vyhotovený záznam sa uchová na nosiči dát, ktorý sa po skončení pojednávania pripojí k súdnemu spisu alebo sa v súdnom spise urobí poznámka, kde je záznam uložený.

14.3. Ak strana požiadala súd o kópiu záznamu, súd ju vydá bezodkladne. Podrobnosti ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo spravodlivosti (§ 98 ods. 2 CSP). Osobitným spôsobom sa upravuje vyhotovenie a vydanie kópie zvukového záznamu z pojednávania alebo iného procesného úkonu. Takýto záznam možno vyhotoviť na žiadosť strany, pričom vyhotovenie kópie záznamu možno vykonať len na základe pokynu samosudcu alebo predsedu senátu. Pritom sa tento jednoduchý procesný úkon zaznamená na osobitnom vzorovom protokole o vyhotovení a odovzdaní kópie zvukového záznamu.

14.4. Zo zápisnice o pojednávaní vyplýva, že právna zástupkyňa žalobcov požiadala konkrétne o zaslanie zápisnice o pojednávaní, táto jej bola zo strany odvolacieho súdu poskytnutá. Nežiadala o zaslanie kópie zvukového záznamu z pojednávania. Procesný postup odvolacieho súdu, ktorý sa nepriečil zákonu, preto nemohol viesť k procesnej vade zmätočnosti tvrdenej dovolateľmi.

15. Napokon dovolací súd nezistil porušenie práva na spravodlivý proces ani v postupe odvolacieho súdu, ktorý rozhodol o trovách konania, čím mal podľa názoru dovolateľov im zabrániť podať proti tomuto rozhodnutiu odvolanie. Dovolací súd k tejto dovolateľmi uvádzanej vade konania uvádza.

15.1. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd v zmysle § 396 ods. 2 CSP rozhodol o trovách celého konania. Žalobcovia neboli v konaní úspešní, preto žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania v zmysle § 255 ods. 1 CSP.

15.2. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 396 ods. 2 CSP ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

15.3. Odvolací súd výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola žalovanej 1/ uložená povinnosť zaplatiť každému zo žalobcov sumu 3 319,40 € zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietol a výrok,

ktorým vo zvyšnej časti súdu prvej inštancie návrh zamietol, potvrdil. Z uvedeného je zrejmé, že odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil, teda podľa § 396 ods. 2 CSP správne rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie. Procesný postup odvolacieho súdu, ktorý sa nepriečil zákonu, nemohol preto viesť ani v tomto prípade k procesnej vade zmätočnosti tvrdených dovolateľmi.

16. Na podklade vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie dovolateľov nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné.

K prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP.

17. Dovolatelia ďalej v dovolaní uviedli, že prípustnosť ich dovolania vyplýva z § 421 ods. 1 CSP.

17.1. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

17.2. Otázkou relevantnou z hľadiska tohto ustanovenia môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie alebo aplikácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v ustanoveniach § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (1 Cdo 126/2017, 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 132/2017, 4 Cdo 207/2017, 7 Cdo 20/2017, 8 Cdo 221/2017).

18. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov odvolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu“.

19. Pokiaľ dovolatelia tvrdia, že odvolací súd sa svojimi právnymi závermi odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu“ (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), treba uviesť, že Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na zasadnutí 10. októbra 2018 prijalo ako judikát rozhodnutie z 24. januára 2018 sp.zn. 6 Cdo 29/2017 (R 71/2018), právna veta ktorého znie: „Do ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.“

20. V dovolaní, prípustnosť ktorého je vyvodzovaná z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí dovolateľ špecifikovať ním tvrdený odklon od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu bližšou konkretizáciou rozhodnutia (rozhodnutí) odvolacieho súdu, ktoré napĺňa pojem ustálená prax odvolacieho súdu (1 Cdo 206/2016, 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 27/2017, 4 Cdo 95/2017, 6 Cdo 27/2017, 6 Cdo 35/2017, 7 Cdo 7/2018). Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie odvolacieho súdu mal

dovolať na myslí; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ a mohlo by viesť k procesne neprípustnému bezbrehému dovolaciemu prieskumu priečiacemu sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (porovnaj tiež Števíček M., Fícová S., Baricová J., Mesiarkínová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1382 a tiež 3 Cdo 28/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017, 8 Cdo 50/2017, 8 Cdo 78/2017).

21. Bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa, resp. advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa (2 Cdo 167/2017, 3 Cdo 235/2016, 5 Cdo 13/2018, 7 Cdo 114/2018, 8 Cdo 78/2017).

22. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP sa dovolací súd zameriava na zistenie a posúdenie vzťahu medzi dovolateľom označeným existujúcim rozhodnutím dovolacieho súdu (judikátom), ktoré tvorí súčasť jeho ustálenej rozhodovacej praxe, a novým prípadom. Vychádzajúc z kontextu skoršieho rozhodnutia (judikátu) a jeho skutkového vymedzenia pri tom za pomoci abstrakcie interpretuje v judikáte vyjadrené právne pravidlo (ratio). Táto činnosť dovolacieho súdu je zameraná na zistenie (priatie záveru), či nový prípad je s ohľadom na jeho skutkový rámec v relevantných otázkach (okolnostiach) podobný alebo odlišný od skoršieho prípadu. Pokiaľ dovolateľ nevysvetlí, ktoré rozhodnutie treba považovať za „skorší prípad“, dovolací súd nemá podklad pre takéto posudzovanie (nemôže posúdiť, či skutočne došlo k dovolateľom tvrdenému odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu), čo v konečnom dôsledku znamená, že nemôže prikrôčiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu.

23. V danom prípade sa dovolatelia v dovolaní nestotožnili so skutkovými zisteniami a právnymi úvahami odvolacieho súdu, podali kritiku jeho právnych záverov a polemizovali so správnosťou riešenia viacerých otázok, ktorými sa odvolací súd podľa ich presvedčenia odklonil od „judikatúry“.

23.1. Posúdením dovolania podľa obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) je zrejmé, že dovolatelia nesprávne právne posúdenie odvolacieho súdu videli pri riešení právnych otázok a/ posúdenia spoluviny účastníkov dopravnej nehody v súvislosti s objektívnou zodpovednosťou za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku, b/ posúdenia liberačných dôvodov zbavenia sa objektívnej zodpovednosti na strane prevádzateľa motorového vozidla. c/ znemožnenia žalobcom podať odvolanie proti výroku rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania.

23.2. Dovolací súd v súvislosti s dovolateľmi uvádzanou judikatúrou pripomína (bod 19. tohto rozhodnutia), že rozhodnutia súdov nižších inšancií Slovenskej republiky (okresných súdov, krajských súdov Slovenskej republiky), na ktoré dovolatelia v dovolaní poukazujú (ale ani žiadne iné rozhodnutia týchto súdov), netvorí súčasť „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“ v zmysle § 421 ods. 1 CSP, preto sa nimi dovolací súd ďalej nezaoberal.

24. K dovolateľom vymedzenej právnej otázke (a/) dovolatelia odklon odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu odôvodnili poukázaním na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. októbra 2011, sp.zn. 6 Cdo 114/2010 a z 28. februára 2008 sp.zn. 4 Cdo 38/2007.

25. V rozhodnutí sp.zn. 6 Cdo 114/2010 bolo Najvyšším súdom Slovenskej republiky konštatované, že konanie odvolacieho súdu bolo postihnuté tzv. inou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci [§ 241 ods. 2 písm. b/ zákona č. 99/1963 Z.z. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)], ktorá zakladala dôvod na zrušenie rozsudku. Dôvodom tohto postupu bolo pochybenie zo strany odvolacieho súdu, ktorý v odvolacom konaní nezopakoval dokazovanie (výsluchom znalca) napriek tomu, že dospel k inému skutkovému stavu, odlišnému od stavu zisteného súdom prvej inštalencie, tvoriacemu podklad pre jeho rozhodnutie v danej veci. Námietkou dovolateľa spočívajúcou v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ OSP) v otázke „zodpovednosti za

spôsobenú dopravnú nehodu výlučne žalobcom“ sa vzhľadom na zistenú tzv. inú vadu konania dovolací súd nezaoberal.

25.1. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu sa odvolací súd v posudzovanom prípade neodklonil od právneho záveru vyjadreného vo vyššie uvedenom rozhodnutí, nakoľko predmetná otázka nebola dovolacím súdom v danom prípade riešená.

26. V rozhodnutí sp.zn. 4 Cdo 38/2007 bola Najvyšším súdom Slovenskej republiky riešená otázka spoluviny poškodeného (účastníka dopravnej nehody). Dovolací súd sa v danom prípade stotožnil s názorom odvolacieho súdu, že zodpovednosť žalovanej za vzniknutú škodu je daná v zmysle § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zo strany žalovanej nebol predložený žiadny dôkaz, ktorý by ju čo i len čiastočne zbavoval objektívnej zodpovednosti za vzniknutú škodu. Stotožnil sa s postupom oboch súdov nižšej inštancie, ktorý správne prihliadli aj na spoluzavinenie poškodeného v zmysle § 441 Občianskeho zákonníka. Rozdielnosť posúdenia medzi súdom prvej inštancie a odvolacím súdom vyplýval v posúdení percentuálneho vyjadrenia miery spoluzavinenia poškodeného na vzniknutej škode. Podľa názoru súdu prvej inštancie podstatné zavinenie na dopravnej nehode mal chodec, preto jeho spoluzavinenie ustálil vo výške 80 % oproti 20 % žalovanej (prevádzateľ motorového vozidla). Odvolací súd dospel k záveru, že spoluzavinenie poškodeného možno určiť v rozsahu náhrady škody v časti 25 %. V tejto súvislosti dovolací súd konštatoval, že účasť poškodeného ako ju ustálil odvolací súd, sa vzhľadom na charakter zodpovednosti žalovanej, javí primeranejšia.

26.1. Vzhľadom na uvedené, dovolací súd zastáva názor, že dovolací súd sa v rámci posúdenia predmetnej otázky uchýlil „iba“ do právneho posúdenia pomeru spoluviny poškodeného a prevádzateľa motorového vozidla na vzniku škody a tým súvisiaceho rozsahu náhrady škody. Nemožno preto dospieť k záveru, že by sa odvolací súd v posudzovanom prípade odklonil od právneho záveru vyjadreného vo vyššie uvedenom rozhodnutí najvyššieho súdu, a to vzhľadom k tomu, že predmetná otázka nebola dovolacím súdom v danom prípade riešená.

27. Pokiaľ dovolatelia odklon s poukazom na vyššie uvádzané rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky namietali aj v súvislosti so zvyšnými dvomi vymedzenými právnymi otázkami (b/, c/), dovolací súd zastáva rovnaký záver aj vo vzťahu k nim.

27.1. V súvislosti s dovolateľmi vymedzenými právnymi otázkami (b/, c/) dovolací súd dodáva, že dovolacia argumentácia v jednotlivostiach, ako aj komplexne nedáva podklad pre posúdenie, či skutočne došlo k dovolateľmi tvrdnému odklonu, lebo dovolatelia v dovolaní vo vzťahu k týmto vymedzeným právnym otázkam neoznačili žiadne rozhodnutie dovolacieho súdu, od právnych záverov ktorého by sa odvolací súd odklonil.

28. Z vyššie uvedeného vyplýva, že k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v danom prípade nedošlo (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP).

29. Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, dovolací súd má za to, že súčasné uplatnenie oboch dovolacích dôvodov podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP sa navzájom vylučuje, nakoľko z logiky veci vyplýva, že ak určitá právna otázka nebola ešte vyriešená, tak zároveň nie je možné sa odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (porovnaj 6 Cdo 13/2017, 6 Cdo 21/2017, 1 Cdo 168/2018).

30. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd dovolanie žalobcov odmietol, a to z časti podľa § 447 písm. c/ CSP a z časti podľa § 447 písm. f/ CSP.

31. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

32. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 vo výroku vo veci samej a pomerom hlasov 2 : 1 vo výroku o náhrade trov dovolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.